

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת בא תשפ"ד / גליון מס' 88

חדש ומרתק!

'שאלה של אבא' - שאלה שבועית מרתקת
בדיני חושן משפט - מבית 'משפטי התורה'
כל שבוע בעז"ה בעמוד נוסף

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף ע"ט:

"בא וראה כמה גדול כבוד הבריות"

גנב אדם שור, הרי הוא משלם תמורתו חמשה שוורים, ואילו אם גנב שור עליו לשלם רק ארבעה שייים, מדוע? הגמרא השבוע משיבה: גונב השור הולכו ברגליו, והוא לא התבזה בכך. לעומתו גונב השא נאלץ לשאתו על כתפיו, לבטח היה מי שהבחין בו, ולבטח התבזה, יש להתחשב בו! עליו לשלם ארבעה ולא חמשה

ובזאת מלמדת אותנו הגמרא שגם מי שגנב, גם מי שנכשל, זכאי לכבוד, אין בכך שנכשל עילה לבזותו..

סיפר ראש ישיבת לומז'א, רבי יחיאל גורדון זצ"ל: בשמחת אירוסיו של בחיר הישיבה הופיע יהודי, מלמד בעיירה, וביקש לאחל ברכה. להפתעתו חיבקו החתן: "את חיי אני חייב לך" - לחש. האיש התפלא והבחור הזכיר לו נשכחות: "ילד בחיידר הייתי, באחד הימים הופיע אחד מילדי הכיתה ועל ידו שעון, יקר המציאות באותם ימים. בהפסקה נעלם השעון... הילד הקים קול זעקה והמלמד הודיע שהוא יחפש בכיסי התלמידים. רעדתי מפחד, ולא בכדי... המלמד הסתובב בין כולם, וכשגיע אלי הושיט את ידו לכיסי הוציא את השעון, שלשלו בדומיה לשרוולו והמשיך בחיפוש עד לילד האחרון בשורה... או אז הודיע המלמד שהשעון אצלו, מבלי לחשוף את שם 'המוצא'... בכך הציל את חיי, הגשמיים והרוחניים" סיים החתן כשדמעה בעיניו

איך זה קשור אלינו?

גם גנב ראוי לכבוד! אסור לבזותו שלא לצורך. קל וחומר מי שלא גנב... כלומר כל אלו שסביבנו..

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף ע"ט:

"זה השוה כבוד עבד לכבוד קונו וזה לא השוה כבוד עבד לכבוד קונו"

זה ש'גנב', בסתר, משלם כפל על גניבתו, לעומת זאת זה ש'גזל', לעין כל, אינו משלם אלא את החפץ שגזל, מהו ההסבר ל'העדפת' הגזלן על הגנב? גמרתנו השבוע מסבירה: הגזלן אינו חושש מהקב"ה אך גם אינו חושש מאנשים, בעוד הגנב מפחד מבני אדם אך מהקב"ה לא! לפיכך עונשו חמור יותר!

על האדם לזכור שאדון הכל הוא מעל הכל, והוא צופה על הכל. חובה עליו לקחת זאת בחשבון ולחשוש מכך לפחות כפי שהוא חושש מבשר ודם הצופה בו

רבי זונדל מסלנט נסע פעם בעגלה, באחת הדרכים עצר לפתע העגלון, ירד מהעגלה וביקש מרבי זונדל: "בבקשה, שים עין אם מאן דהו נראה בסביבה והתריע בפניי על כך", פסע העגלון לכיוון ערימות השחת וביקש לגזול מהן למאכל סוסו, אלא שאז נשמעה קריאתו של ה'צופה': "רואים! רואים!", נבהל העגלון ומיהר לזנק על העגלה ולהימלט, אולם לאחר שהתרחק מהמקום נזכר שלמעשה לא הבחין בשום אדם בסביבה, "מי הם אלו שראו?" שאל את רבי זונדל, וזה הצביע כלפי מעלה: "עין רואה..."

איך זה קשור אלינו?

"שויתי ה' לגנדי תמיד, זהו כלל גדול בתורה" פותח השולחן ערוך את סעיפו הראשון: "כי אין ישיבת האדם והוא לבדו בביתו, כישיבתו ותנועותיו והוא לפני מלך גדול", נשנן נא זאת

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף ע"ז:

"פרה מטמא טומאת אוכלין הואיל והיתה לה שעת הכושר"

תיבות אלו בגמרתנו השבוע הם עמוד שלם... תיבות אלו בלבד מופיעות בעמוד כשעליהם שתי מימרות ארוכות של תוספות הדנות בעומק הלכות טומאה וטהרה. מסורת ישנה בשם גדולי הדורות שדברי תוספות אלו נכתבו בשעה שכותביהם, רבותינו בעלי התוספות, הסתתרו בשעת הפרעות, ושעות ספורות לאחר מכן עלו בסערה השמימה, הי"ד.

לאמור: התורה היא חיינו, ואנו דבקים בה כל עוד אנו חיים, זו חובתנו, וזכותנו

ואין אלו סיפורים מדורות קודמים, לא מזמן, בחודש סיון האחרון, גדול הדור ראש ישיבת פונוביץ' רבי גרשון אידלשטיין שוכב על ערש דוי, וכשתפוקת ליבו עומדת על פחות מעשרים וחמש אחוז הוא שוכב וכותב שיעור, בעודו כותב נופל העט מידו וזמן מה לאחר מכן נשמתו הטהורה שבה ליוצרה... השורות האחרונות עקומות ומשובשות, לדעת הרופאים הם עדות לקריסת המערכות שכבר החלה... אך הכתיבה לא נפסקה עד הרגע האחרון, ועד בכלל..

איך זה קשור אלינו?

האמנם? גם אלינו זה קשור? אכן, כולנו קשורים לתורה, נשתדל להגות בה ככל שנוכל, ו"כל עוד אנו חוסים בה, אין אנו בני תמותה" (כמילות שירו של ראש הישיבה רבי ברוך מרדכי אזרחי זצ"ל)